

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.—, za pol leta . f. 6.—, za vse leto . f. 12.—
Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, oamrtice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama cije se proste pošilja.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Razmere na Primorskem.

(Govor posl. dr. Žitnik v seji zbornice poslancev dne 13. maja 1897.)
(Dalje.)

Slovanski kmet, to je kaj druzega! Gospod predgovornik je že pripovedoval o nekem domačem orodju. No, neki 66letni, gluhi in od starosti slabotni kmetič, je gonil dne 12. avgusta 1896 vola na semenj. Po stari deželni navadi, ki je morda udomačena tudi drugod, je nosil stari mož pri sebi v pasu mal nož, da bi si medpotoma rezal kruh. Počiva je sedel ob potu; po potu je došel orožnik, odvez mu nož, ga je prijavil politični oblasti in voditelj c. k. okrajne oblasti je obsodil siromaka na 10 gl. globe. Ker mož ne more plačati, dal mu je vodja okrajnega glavarstva po eksekutorju zarubiti vola, vrednega 140 gl. Kmet joče, vije roke in prosi, naj mu ne porušijo materialnega položaja. Zastonj! Izposoditi se je moral denarja od prijatelja, da je mogel plačati globo in druge pristojbine.

Videlo se vam bode morda malenkostno in smešno, ali to spada k veliki situacijijski sliki. Celó konfederca so si izbrali za orodje in naložili so mu — tako mislimo mi — ali pa je došel do takega poguma z ozirom na odnošaje, da je pobil pse vsem onim duhovnikom, ki so nastopili za slovenske kandidate. (Veselo.)

Konfederca okolica poreške je nekemu župniku pobil psa, ki je bil priklenjen. Župnik ga je prijel zaradi tega. Konfederca je odgovoril: „Io faccio quello, che voglio“. Delam, kar jaz hočem! In ni mu bilo dovolj na tem, ampak šel je do orožnikov in zahteval, naj župnika uklenjenega odvedejo v zapor. Jeden orožnikov — ki je sam italijanskega mišljenja — je vrgel, začuvši to, uniformo od sebe, se razvredil in rekel: „Cosi partialuceto non si proceda, non vado piu con voi altri“. To je: to je prepristranski; jaz ne pojdem več z vami!

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši. 109

ROMAN.

— Francoski spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

To je bilo pismo, po katerem je hrepenela bolnica. Ako bi je imela sama pisati, ne bila bi našla boljših besedij, ki naj bi jej ganile srce in zacelile rane. Fran se je kesal, prosil, naj mu odpusti, in ne da bi kaj obljuboval ali od nje kaj zahteval, je pripovedoval dragi prijateljici vse svoje boje, muke in dušni nemir. Poln je bil britkega srda nad Sidonijo, zaklinjal Désiréjo, naj jej ne zaupa, in z nelzpresnostjo, katero je prejšnja strast njegova delala nekako bistroidno in neusmiljeno, opisoval jej je to površno in izprieno stvar, govoril o njenem jasnem, za laž ustvarjenem glasu, iz katerega nikdar ni bilo slišati kekega srčnega zvoka, ker jej je prihajal le iz glave, kakor vsi, tudi najstrasnejši pojavi življenja te pariške gizdavke.

Kaka nesreča, da to pismo ni prišlo nekaj dni poprej! Vse te dobre besede ubogi Desiréji niso mogle biti sedaj več nego ukusna jedila, katerih je prepozno dobil človek, ki umira od gladi — njih vonjave diha v sé, rad bi jih užival, a moči nima več. — Ves dan je bolnica prebirala pismo, je potegala iz zavitka, je ljubko zopet zlagala ter je celó zaprtimi očmi videla pred seboj z vsako njegovo malenkostjo, da celó s poštnim pečatom. Fran se je spomnil! že to je bilo dovolj,

Stvar mu je bila prehuda, tako je bil razsrjen na taki brutalnosti. To mi je bilo povedati na sploh o Istri.

Navedel bi lahko še drugih slučajev. Mi imamo mnogo materiala, toda pridodati mi je še par besed o razmerah v Trstu.

Da rečem na kratko: ako možno, je tam doli še huje, nego v Istri. Tam je nastavljen politički vijak brez kraja, pod katerim naši slovenski sorojaki že desetletja ječe, jadikujejo, vijejo roke in kličejo na pomoč.

Kako so nedavno temu ropotali tu in tožili radi češke šole v Duhovem (na Češkem)! Toda leta in leta že so naši gospodje predniki in sedanji tovariši povzdigali svoj glas, da bi izprosili jedno slovensko šolo v Trstu. Nimamo je še danes vzlic vsem prošnjam. (Klici: v okolici!) Da, v okolici, toda v Trstu si jo moramo vzdrževati sami iz svojega in velikimi žrtvami. V občinskem svetu tržaškem je prva in zadnja točka, da zasramujejo slovenske zastopnike okolice in jim žvižgajo z galerije. Na dnevnem redu je — gospodje naj le čitajo italijanske liste —, da se Slovenci tržaški obrekujejo in da se hujaka zoper nje sodrga, izvirček družbe. Toliko italijanskega razumemo tudi mi.

Omeniti hočem mimogredé — jaz sem prebil 5 mesecev v kadetni šoli v Trstu in poznam razmere po avtopsi —, da so mestni stražarji tako drzni, da nadlegujejo mlekarje iz okolice, da jim razlivajo mleko in jih še zasramujejo pri tem. To je na dnevnem redu. Toda jaz vprašam: iz kekega povoda, iz kekega vzroka in v kateri namen? Toda najbolj je ogorčilo mene in moje tovariše tu, nasilstvo izvedeno proti možu, katerega sem že omenjal, in ki je 18 let sedel tu, proti bivšemu poslancu Nabergoju, pošteniaku, vrlemu možu, katerega mora spoštovati tudi sleherni politički nasprotnik, ki ga pozna. Ni bilo zadosti, da so

da jo je zazibalo v sladak mir, tako, da je naposled zadremala, kakor bi jej slabo glavico podpirala roka prijateljeva.

Najedenkrat se je vzbudila in sicer, kakor smo že rekli, v čudnem stanu. Vsa se je tresla od neznane slabosti in strahu — čutila je, kakor bi njeno življenje viselo le še na močno nategnjeni niti, katera se mora takoj pretrgati in čije nervozno tresenje je njene čute delalo nenaravno fine. — Po noči je bilo; soba, v kateri je bila — ležala je v spalnici roditeljev, ker je bila večja in bolj zračna nego njena sobica — je bila na pol temna. Po stropu so se sukale jasne pike, katere je odsevala nočna svetilnica, žalostna zvezda bolnikov, katera jim daje opraviti v nočeh brez spanja. Privita, od senčila zatemnela svetilnica, ki je stala na mizi, je razsvetljevala le bližje stvari in obraz gospe Delobelleove, ki je bila zadremala na stolu.

Naglo pretakanje misli in spominov se je nenadoma pričelo v njeni glavi, katero je sedaj lahko dvigala, kakor že dolgo ne. Na misel so jej prihajali najmanjši dogodki iz otročjih let, prizori, katerih tedaj ni umela, besede, katere je bila čula kakor v sanjah.

Čutila se je temu, prestrašila pa se ni, kajti bilo jej je neznano, da včasih pred velikim smrtim uničenjem prihajajo taki trenotki čezmernega razdraženja, v katerih vse bitje zbira vse svoje moči in zmožnosti za poslednji, neznani boj.

uporabili vsa sredstva, da bi ga strmoglavili o državnozbornskih volitvah — toda pustimo to, saj pride še v razgovor — izvršili so še drugo nasilstvo zoper isto osebo in slovenskega prvaka.

Dne 22. marca, torej 4 dni po državnozbornskih volitvah, se je sešel novoizvoljeni občinski svet, da se konstituiral. Verifikacijski odsek je podal svoje poročilo in je predlagal, naj se odobre vse volitve, tudi slovenske, ker so se izvršile zakonito. Po predlogu nekega člana večine se je glasovalo posamično o veljavnosti volitev. Pri tem se je z vsemi italijanskimi glasovi uničila volitev občinskega svetnika Nabergoja brez vsacega stvarnega utemeljenja in ob živahni pohvali galerije. (Čujte! Čujte!) To se je zgodilo ob odobravanju galerije, ki je vedno tam gori po vašem ukazu in povelju. Slovenske zastopnike se je zasramovalo in celó predsednik je delal zasmehovalne opazke in vladni zastopnik je molčal k temu. To je čin nasilstva.

Po glasovanju je protestoval proti temu slovenski občinski svetnik Goriup in je izjavil, da to glasovanje je moralična zaušnica ne le za osebo Nabergojevo, ki je bil izvoljen zakonito in zoper katerega ni imel nikacega zadržka verifikacijski odsek, ampak to da je čin nasilstva, zaušnica vsemu slovenskemu prebivalstvu tržaškemu. (Tako je! na desni.) Starostni predsednik Luzzatto je odgovoril, da ost te odloke ni obrnjena proti okolici, ampak proti osebi Nabergoja.

Vprašam vas, kaj je zagrešil Nabergoj? On je jeden najmirnejih, najpravičnejih in najpatrijotičnejih mož. To se ni dogodilo v Abruzzih, ne v Piemontu, ne v Apuliji, ampak v avstrijskem mestu, v ponosnem emporiju ob Adriji, zoper pošteniaka, izvoljenega zakonito, čigar jedini zločin je ta, da je bil porojen kakor Slovenec in da je ostal zvest svojemu narodu. Ako bi bil Nabergoj tudi kakov slovenski Garibaldinec ali

S svojega ležišča je videla roditelje, mater v svoji bližini, očeta v delavni sobi, skozi odprta vrata. Gospa Delobelleova je speča ležala v naslonjaču; udala se je naposled čezmerni utrujenosti, in vse brazgotine in udarci, s katerimi starost in trpljenje pokrivala obraz, so se videli sedaj v mirnem spanju s pretresujočo natančnostjo v nebrojnih gubah in gubicah. Delo in trdna volja je pokrivala obraz po dnevu z nekako krinko, noč pa mu je vračala pravi izraz. Tako so bile tudi sedaj razločno videti globoke gube pogumne žene, rudeče trepalnice, redki, na sencih že osiveli lasje, vsled dela krčevito sključeni prsti... in Désirée je videla vse to. Kako si je želela moči, da bi ustala ter poljubila to lepo mirno čelo, katero so gube brazdale, ne pa pačile.

Kakor v nasprotju s tem se je kazal veliki Delobelle hčerki v priljubljenem mu položaju. Skozi na pol odprta vrata ga je videla sedečega pred mizo, pokrito z belim prtom, kjer je užival svojo večerjo ter čital brošuro, naslonjeno na steklenico z vodo. Veliki mož je še le pred kratkim prišel domov — brzkone je šum njegovih korakov vzbudil bolnico — in še ves gorak od hoje in utisa lepih misli je večerjal sam, resno in slovesno, s prtičem pod vratom; lase je imel žgane in trdo je bil zapet v novo suknjo.

(Pride še.)

Imbriani, vendar bi progressova stranka še vedno ne imela nikake pravice, da tako brezobzirno tepta z nogami zakon.

Na taki način se mora do tal porušiti občinska avtonomija, vsaki parlamentarizem, ako vedna jednostavno ukazuje in moralno in se silo meče preko vrat manjšino (Klic: Legitimacijski odsek!)

Gledajo, kako bi nas Slovence, ki se tudi moremo razvneti, kakor vidite, predstavljali kakor besneče volkove, napadajoče italijansko jagnje, da bi je raztrgali.

Njegova ekscelencija gospod ministerski predsednik je sam rekel v odgovoru na Malfattijevo interpelacijo, „da se je znatneje razburjenje lotilo slovenskega prebivalstva še le potem, ko se je med istim razširila vest, da je nekoliko njega kandidatov propadlo v volilnem boju“, torej ne med ali pred volitvijo, ampak po volitvi.

Lahko je umljivo torej, da se mi, ki hočemo biti enakopravni državljani, a ne barbari ali manje vreden narod, razburjamo, ako vidimo, da se nam se silo vzkrčajo državljanske pravice po pasivnosti vlade.

Slovanskim patrijotom in njih voditeljem se hoče vtisniti sramotni znak rušiteljev miru. Vem že v naprej, da bodo gospodje Italijani protestovali odločno, vendar pravim vzlic temu globokim glasom najglobljejšega prepričanja svojega, da je slovansko prebivalstvo na Primorskem v obče že obupalo na tem, da-li je zanje še pravice v Avstriji, ker se čuti brez pravnega varstva nasproti oblastnežem na municipiju. (Pride še.)

Še nekaj k geslu „Svoji k svojim!“

Previdnost nam nalaga, da preiščemo in razmotrimo točko za točko v sporedu našega gesla, ako hočemo, da se korenito in dosledno otresemo more, ki nas tlači v gospodarskem oziru. In baš to preiskovanje dejstev, ki kričé kažejo na brezno, nad katerim nas vodi nasprotnik, hoté storiti nas nezmožne za slednji odpor v boju za svoj obstanek, kaže nam čedalje bolj, kako daleč smo že zašli v temo svoje narodne pogube. Bolj in bolj nam stopajo pred oči dokazi, da smo bili žrtva in nič kakor pomilovanja vredna žrtva nasprotniku. Kajti meju tem, ko smo mu današali svojega denarja, svoj krvavi zaslužek, in mu dajali priliko, da nas je mogel izmozgavati gmotno, zatiral nas je po drugi strani politično. Isti tujec, kateremu smo polnili sè svojimi novci — blagajne, isti tujec ščunval je jato političnih grozodejstev na nas in smelo rečemo: novci, ki jih je potrosil za zatiranje naše politične svobode, bili so — naš i novci! Z družimi besedami: z našimi lastnimi novci zidali smo ječo naše narodne pravice! Ali ni to vnebokričeče? Ali ni to premeteno do skrajnega? In vsega tega niti opazili nismo do sedaj: slepi na duši in telesu, a ob enem glubi, da nismo čuli zlobnega zasmehovanja naše slepote.

Čuditi se skoro moramo samim sebi, da je konečno in prav v zadnji čas prodrlo v nas izpoznanje silne nevarnosti, v katero nas je privedel zavratni tujec. In to spoznanje prodira sedaj zares tem silneje, čim globlje je ležalo zakopano. Hipoma nam stopa pred oči vse, česar nismo opazili do sedaj kakor veliko nevarnost. Zato pa tudi ne smemo ničesar zamuditi, ničesar zamolčati, kar-koli nam pripomore jasni obzorje.

Torej vspored gesla našega je: osvobojenje slovanskega Primorja na gospodarskem polju iz rok tujstva in gospodarska neodvisnost od istega za vse čase!

To je orožje, ki nam je še ostalo, a s katerim je pokoril dosedaj nas same hudobni tujec; to orožje zgrabiti, rabiti je z vso silo in umom in nikoli več izpustiti je iz rok!

Govorili smo dosedaj o sklepu, da nijeden Slovan Primorja — no, mi govorimo za naše Primorje, a ne škodilo bi tudi Slovanom po drugod, da bi se nam pridružili v tem pogledu. Potreba je očita povsodi mej Slovani, da ne kupujejo ničesar več od tujcev. To se je govorilo z ozirom na kupovanje v podrobnem, to je: naše ljudstvo naj ne hodi več kupovat k tujcem-trgovcem druge narodnosti, družega ali protislovanskega mišljenja! Vendar pa s tem korakom še davno ni prekoračen mejnik, ki nas samostojno loči od tuje moči. Ako naše ljudstvo ne kupuje za svojo domačo potrebo od tujca trgovca, bi to prav malo hasnilo, ako pa

naš trgovec kupuje od tujega velikega trgovca! Tujec, seveda po največ Žid, bi presneto malo bil na škodi, ako od njega ne kupuje podrobno naš narod, ako pa kupuje na debelo naš trgovec.

Za nas mora veljati jednostavno načelo: ničesar od tujca. Toda, ako bi se tega načela držalo le ljudstvo, prelamljal pa bi je naš trgovec, in to bi značilo, da z ironijo bijemo v lice narodni značajnosti. Tak naš trgovec, ki kupuje od tujega velikega trgovca za svojo zalogo, katero razprodaja potem na drobno našemu ljudstvu, je slabši nego naš nasprotnik, kajti je istemu sličen v toliko, da zaračunava svojemu rodu prilično izgubo, ki ga je morda zadela v kupčiji s tujcem.

Nočemo dalje razpravljati o tem, dotakniti pak smo se hoteli tega vprašanja le v toliko, da ga ne izgubimo izpred oči. Bati se bode le še vedno, da bode naš trgovec tu in tam še vedno prestopal prag nasprotnikov o nakupovanju blaga na debelo.

Tako počenjanje bi stavilo vse naše prizadevanje po gospodarski osamosvojitvi v luč golega frazologstva in blamaže pred tujci.

Torej, domačini trgovci, ki ste se odločili delati v znamenju gesla „Svoji k svojim!“, storite to v vsem obsegu! Premagajte tudi isto izkušnjo, ki vas utegne včasih vabiti čez tujčev tovarniški prag in ogibajte se dosledno tega praga! Vas je teže nadzorovati nego narod, a nadzorujte se sami, vest vaša bodi vam vodnik, ako hočete biti vredni naslova pravih narodnih dobrotnikov! V naših dneh so tudi Slovani in Slovanom prijazni tovarnarji in veletržci založeni z lastnimi pri- in izdelki in njih naslovov ni težko najti. Po njih vprašajte, k njim obrnite svoj korak; oni vas ne bodo goljufali, kakor to dela Žid in politični nasprotnik, kateremu že versko in politično sovraštvo nareka a priori, da škoduje naši koristi. F.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 22. maja 1897.

V resnih trenutkih. Tako ne more ostati! To je splošno prepričanje. Tako mrzlično stanje, kakoršno je zavladaše sedaj, ko razvnetost duhov naravnost izključuje vsakršno resno in trezno razpravljanje o potrebah države in nje narodov — tako stanje ne more in ne sme ostati v permanenci! Nemški liberalci in nacionalci so vrgli od sebe sleherni pomislek, postali so „odkriti“ do take mere, da se mora zgražati sleherni človek, ki ima le še iskrico ljubezni do te države. Cinizmom, na katerem moramo le strmeti, razširjajo nauk na vseh koncih in krajih: „Kaj je nam država, ako ne gospodujemo v njej mi Nemci?! Ali nam gospodstvo, ali pa — nič! Aprés nous le déluge, za nami vesoljni potop!“ To je parola Nemcev! Le-ti so sicer v manjšini; ali ustava avstrijska, opirajoča se na poznani Schmerlingov volilni red, je prikrojena tako, da ta manjšina strahuje večino prebivalstva, narode, vlado in bi hotela strahovati še više gori. Sedanji viharji v parlamentu govore grozen govor, da so nemški liberalci in nacionalci vrgli od sebe vse ozire razun jednega — razun ozira do samih sebe. Pohlepnost po gospodstvu, po zatiranju drugih narodov je tolika, da je udušila v njih najprimitivnejše pojme o dolžni obzirnosti do ukupne državne koristi. To ni več fanatizem ali zblaznelost, ampak je že odkrito zločinstvo. Za državo so nastopili resni trenotki; ona ne sme pozabiti namreč, da ti narodi, katere bi hoteli tlačiti Nemci za vsako ceno — in ako ni možno to ob obstanku te države, pa izven njenega obstanka — sestavljajo večino prebivalstva države! In s tem dejstvom morajo računati vsi oni, ki žele, da se ohrani v vsej svoji moči ta naša država. Država in nje patrijotje morajo čim prej priti na jasno, kam morajo dovesti državo nezdrave razmere, ob katerih je možno predrzni manjšini, da žali in terorizuje večino narodov in je jemlje vero v lastno bodočnost in jo po takem tira v fatalizem in — obup! Fatalizem in obup sta trhljena stebila državam. Po takem se res ni čuditi, da se je najprej jelo v parlamentu utrjati prepričanje, in da se to prepričanje razširja v javnosti bolj in bolj: prepričanje o potrebi spremembe ustave, dopuščajoče in negujoče take nezdrave razmere! Tudi v nas Slovencih in v Čehih je misel spremembe ustave postala akutno vprašanje. Povsem opravičeno piše „Slov. Narod“, da smo na pragu

ne samo ministerske krize, ampak desti pomembnejše krize, na pragu velike parlamentarne in ustavne krize. Is poročil, kolikor jih dohaja v svet o posvetovanjih v skupinah na desnici, mogli bi soditi, da so iste celó zadovoljne, da Nemci v svojem fanatizmu uprav gladijo pot spremembe ustave v onem zmislu, ki je izrazito povdarjan v adresnem načrtu večine, v zmislu zóženja kompetenc osrednjega parlamenta in razširjenja veljavnosti deželnih zastopov. To je res uprav božja kazen, ki je udarila Nemce slepoto, da sami najbolj diskreditujejo svojo lastno stvar, da, boreči se za ohranjenje centralistiške in ponemčevalne uredbe države, delajo le za nasprotno idejo, za idejo avtonomije.

Mi občutimo nekako zadoščenje na tem preobratu. Sicer nam mora pripoznati vsakdo, da ne ronomiramo radi in da nam ne prihaja na misel, da bi se prisvajali lastnost političskih prorokov; ali nekoliko krvav za nohtom je vsakdo. Je že taka ta človeška nprav. No, povedano bodi odkrito: sedaj, ko so vsi zaresni politiki jeli govoriti o neizogibni potrebi, da se premeni ustava naše države, ko stojimo morda na pragu velikih, korenitih, za državo zgodovinsko važnih in epohalnih sprememb, sedaj nam prihaja na misel, kako smo imeli prav mi, ko smo rotili in pozivljali neprestano: *prpravljajmo narod za bodoče dogodke, vzbujajmo v njem zmisel za narodne ideje!* In kako na krivem so bili oni, ki so nas zasmehovali zfantasti in sanjači, in so nam očitali, da se vrtimo v vratelomnih višavah, mesto da bi se bavili vsakdanjimi resničnimi potrebami naroda.

A glej: danes se nam je tako rekoč na streljaj približala verjetnost, da se nam bode baviti kakor z nujno potrebo z onim, kar se je mnogim „praktičnejim“ politikom videlo še ne dolgo temu kakor izrodek domišljije — ekscentričnih ljudij.

Prememba avstrijske ustave je torej stopila v stanje resnih razgovorov. S tem pa so nastopili veleresni trenotki za nas Slovence, in gorje nam, ako se ne popnemo na višino svoje naloge!

Rekli smo že, da je vodilna misel v adresi večine: avtonomija deželi! Po pravcu, kakor ga narekuje ta misel, naj bi se izvršila ta preosnova naše države. Stvar je tem resnejša, ker vse skupine na desnici proglašajo slovesno, da vlada med njimi popolno soglasje in da so se združile okolo programa, načrtanega v adresi! Grešili bi torej, ako ne bi označili svojega stališča nasproti takim epohalnim pojavom.

Mi nismo načelni nasprotniki avtonomije, tudi deželne avtonomije ne. Ali imamo pogojev, od katerih ne moremo odstopiti. Zadoščenjem konstatujemo pa, da so zadnje „Novice“ in da je tudi posl. dr. Ferjančič povdarjal v adresnem odseku te iste pogoje. „Novice“ pravijo, da, ako se popred ne reši narodno vprašanje, bi z federalizmom ne dosegli družega, nego da bi se prepri prenesli iz državne v deželne zbornice. Zato treba torej — menijo „Novice“ — jasno in določno zagotoviti narodno enakopravnost. Dokler se to ne zgodi, je in ostane federalizem za Slovence nevarno in dvorezno orožje.

Dr. Ferjančič pa je rekel v adresnem odseku, da bi prišel v nevarnost naš narodni obstanek, ako bi nas hoteli ob sedanjih okolnostih obdarovati z deželno avtonomijo na široki podlagi. Dr. Ferjančič je izustil besede, ki obsejajo ves naš baje fantastički program, reki: „Narodi Avstrije potrebujejo, da se zadovolji njih materialnim, a tudi duševnim potrebam“. In potem na drugem mestu: „Ako nočemo žrtvovati svoje narodne individualnosti temu lepemu načelu (avtonomije) na ljubo, moramo zahtevati, da pred avtonomije na široki podlagi pride narodno osiguranje.“

Tu imate isti program, ki je naš od nekdej: deželam naj se dovoli samouprava v materialni blagor ljudstva, zajedno pa naj se skrbi, da tudi duševne koristi manjšin ne pridejo v nevarnost. Za nas je tako osiguranje conditio sine qua non, ker smo v manjšinah po deželnih zborih — seveda izvzemši Kranjsko. A do takega osiguranja pa moramo priti le tako — in to povdarjamo vedno in vedno — da se zasnjujejo organi, katerim bode skrbeti za kulturne potrebe vseh delov posamičnih narodov, ne gledó na političke meje; tak organ bi

morali upravljati n. pr. šolstvo vsem našim rejakom, naj isti bivajo v Primorski ali Kranjski, ali Štajerski ali Koroški.

Le na tak način bi bil osiguran naš narodni obstanek. Ta pogoj naj se izpolni, pa se ne bomo upirali deželni avtonomiji. Ali ponavljamo, da je to *conditio sine qua non*. To naj si zapomnijo tudi naši zastopniki in vsi naši politiki v teh resnih trenutkih!

Socijalisti na delu! Že dosedanje delo socijalnodemokratskih zastopnikov v parlamentu dunajskem nam kaže, da je tem gospodom program ta, da delajo za — program drugih! Ti gospodje socijalni demokratje nam nudijo odurno sliko političke breznačelnosti in nenravnosti. Ne pretirujemo nikakor. Ali ni teh gospodov dvignilo kvišku do poslaniškega dostojanstva ono gibanje, ki znači borbo delavskih mas proti mednarodnemu kapitalizmu? A kaj vidimo v parlamentu? Naj je na vrsti državnopravno, ali kulturno, ali narodno vprašanje, socijalnodemokratske zastopnike vidimo vedno le na strani one stranke, ki je predstavljateljica — mednarodnega kapitalizma. Tudi vse gonje zaradi jezikovnih naredeb se udeležujejo socijalni demokratje. Kako prihajajo do tega oni, ki trde vedno in vedno, da se ne brigajo za narodna vprašanja? Kje je doslednost, kje je odkritosrčnost? Ti socijalisti plešejo, kakor hočejo — kapitalisti!! To je politička demoralizacija najgrše vrste. Ali hočete še večega hinavstva? V svojih glasilih trde, da hočejo v bodočih sejah predložiti raznih načrtov socijalno-reformatorične vsebine. To bi bilo pametno seveda. Ali to je le zgolj komedija, ako pomislimo, da isti socijalisti podpirajo ob enem politiko obstrukcije, kateri je vendar edini namen ta, da ne pride nobena predloga v razpravo, torej tudi socijalno-reformatorične ne. Taki so! V zanikovanju so velikani in junaki, pozitivno delo pa jim smrdi, tem „ambasadarjem“ židovsko-liberalne stranke, kakor prav dobro opazha praška „Politika“.

Volitve na Hrvatskem. Izvojevan je boj. Ban Khuen in njegov zistem sta s temi volitvami napravila začetek — koncu! Še bode imel grof Khuen dve tretjini večine, ali dejstvo, da se je število opozicijskih poslancev skoro potrojilo, to dejstvo je glasen „memento“, da so se tudi na Hrvatskem jele polagoma sukati stvari tako, da pridejo zopet v naravno položnje svoje, to je, da ne bodo stale na glavi, ampak na solidnih in trdnih nogah. Minole sobote sta bila od strani zedinjene opozicije izvoljena še — in sicer jedno-glasno, ker sta vladno kandidata odstopila tikom pred volitvijo — Grdenić v Križevcu in prof. Pasarić v Pisarovini.

Ali važneje, nego to številno pomnoženje opozicije, je pa dejstvo, da se vladna večina niti od daleč ne bode mogla meriti z manjšino, kar se dostaje kvalitete. Večina je v tem pogledu zaostajala tudi popred. Sedaj pa, ko je opozicija prodrla z vsemi svojimi prvaki in je v njenem taboru malone vse, kar ima narod hrvatski na veleumih, sedaj bode večina igrala zares prav žalostno ulogo — duševnega siromaštva. Mi čestitamo narodu hrvatskemu na tem pojavu zopet oživljajočih se narodnih sil; obžalujemo pa od srca, da na bojišču ni bilo le mrtvih kandidatur, ampak tudi mrtvih volilcev in žen. V Bošnjacih in v Bosiljevu je došlo namreč do krvavega pretepa med ljudstvom in orožniki in vojaki. Orožniki in vojaki so streljali na množico. Ubitih je več oseb, še več pa ranjenih. Med ubitimi je bila tudi jedna ženska v blagoslovljenem stanu.

Ta poboj je najbolji znak pritiska. Ako je torej narod že o takih okolišnih pokazal toliko narodne samozvesti, kako bi še le bilo, ako bi imeli na Hrvatskem zares liberalen volilen red in na širši podlagi nego je sedanj — kajti po sedanjim volilnem redu imajo na dva milijona in pol duš le 50.000 tisoč oseb volilno pravo, dočim imajo n. pr. v Trstu v V. kuriji 140.000 prebivalcev 37.000 volilcev — in ako bi se volitve vrres svobodno!!! Pristaviti bi še bilo kričeče dejstvo, da še od onih 50.000 volilcev je do 20.000 odvisnih, ki morajo glasovati za zistem, in pa drugo obžalovanja vredno dejstvo, da pravoslavni većinoma slepo glasujejo za vladni zistem. V večini, ki bode štela kakih 60 poslancev, bode namreč kakih 25 pravoslavni.

Po grško-turški vojni. Neutrlni pas je že določen med obema vojnoma. Ta pas obsega 800 metrov. Edhem paša je prijavil grškim častnikom, da je pooblaščen v direktno pogajanje z Grško glede pogojev za mir. Druga vest pa trdi, da se hoče Turška pokoriti zmernejim predlogom vlasti. — Glede dogodkov na Kreti pa trdijo poročila, da v Kandiji ostane mešana okupacija, dokler ne bode rešeno to vprašanje.

Različne vesti.

Zdravijca kneza Črnogorskega cesarju Franu Josipu. Na obedu povodom poroke črnogorske prince Ane s princem Franom Josipom Batemberskim je izustil knez Nikola črnogorski nastopno zdravijco: „Vsikdar sem se čutil srečnega, da uživam dobrohotnost Njegovega Veličanstva, cesarja in kralja sosednje monarhije. Danes se je veselo pomnožil čut hvalečnosti na neprestani dobroti milostnega vladarja nasproti meni, s tem, da se Njegovo veličanstvo po izrednem zastopniku udeležuje veselja, vladajočega v moji hiši. Njegovo Veličanstvo je duševni oče mojega predragega zeta in jaz se čutim srečnega in zadovoljnega, da moja ljuba hči Ana pride pod milostno in mogočno varstvo tega duševnega sorodstva. Čutstva, ki me prošinjajo, iščejo izraza v najboljih željah za Nj. Veličanstvo, na čegar zdravje dvigam čašo vsklikom: Živelo Njegovo Veličanstvo cesar in kralj Fran Josip!“

Razprava zoper Barkovljane, obtožene radi izgrediv povodom volitev, se prične danes Trjala bode par dni.

Iz Kopra nam pišejo: Zdaj so ponehali navali na slovenske dijake od strani koperske fakinaže in človek bi mislil, da je vse mirno. A glej! Dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer so se sprehajali štirje slov. gojenci okolo solin. Kar jim je prišlo nasproti 6 gojencev ital. oddelka pevaje: „Viva Dante...“ Jeden ital. gojencev se je zagnal slovenskim gojencem nasproti ter zaupil: „Viva la lega nazionale!“ Ti so ga vprašali, kje da mu je omika. Na to so se začeli mešati v govor vsi drugi ital. gojenci ter so izzivljali z besedami: „Noi semo liberali! A noi no ne comanda nessuno! Po-demo cantar cossa che volemo ect.“ Ko je jeden izmed slov. gojencev rekel, da se pojde pritožiti, odgovoril je ital. gojenec: „Andè dove che volè, del diretor o inspetor. Noi non gavemo paura de nessun!“ Odhajaje so še jedenkrat zapeli: „Viva la lega nazionale!“

To je res lep dogodek. Vidi se, da so ital. gojenci „liberi“. Tak sad je obrodila dobrohotnost g. ravnatelja nasproti ital. dijakom, da ti sedaj nimajo strahu niti pred deželnim šol. nadzornikom, kakor so rekli sami. Res lepe besede so imeli v ustih prihodnji učitelji Primorske. In tu naj kdo zahteva, da bi se učiteljsčniki obeh narodnosti ljubili kakor bratje!?

X. Y.

Direktni personalni davek. (Glej poročilo v zjutranjem izdanju od minole sobote o javnem shodu delavskega izobraževalnega in pravavarnostnega društva!) Po novem zakonu se odpiše 10 odstotkov na zemljiščnem davku, ki je proračunjen na 37 in pol milijonov, odpis znaša 3 in pol milijone; na hišnem davku, ki je proračunjen na 35 in pol milj., znaša 10% odpis tudi 3 in pol milj., in na občnem pridobitinskem davku, ki je proračunjen na 29 in pol milj., se odpiše 5 milijonov. Skupni „odpis“ na davkih bi znašal nad 12 milijonov. — Olajšava pride najprvo na korist bolj obteženim vrstam davkoplačalcev, kakor so kmetje, hišni gospodarji in male obrti. Proračunjeno je, da bode vrhu navedenih „odpisov“ v državni blagajni še letni preostanek v znesku 3 milijonov gl. Te svote treh milijonov hoče država povračati deželam, da bi pokrivala ž njo obč. dokladne stroške. In ako bi v času prihajalo v drž. blagajno še več denarja, si bode država od tega obdržavala samo polovico in druga polovica bi se povračala deželam. Le tako si je mogoče misliti, da bi se s časom mogel odpraviti indirektni davek.

Kako se bode meril davek po novem zakonu? Do zdaj so odmerjali davek od obrti s tem, da so gledali jednostavno na „dohodek od obrti“ ali industrije. Po novem zakonu bodo pa cenilci računali oziraje se na vprašanje: koliko zamore donášati ta ali ona obrtnija s temi in onimi stroji. —

Razdelitev davka. Ves davek, kate reganaloži drž. financa se razmerno porazdeli med vse davkoplačalce. Na ta način ne zgubi nikdar državna kasa. Od davkoplačalcev je pa odvisno, ali plačujejo ali goljufajo državo, ker, kar je eden odtegnil državi, mora pa drugi nadomestiti, torej več plačati. Pri tem se država ozira na poštenost davkoplačalcev o naznananju ali izpovedih „dohodkov“. — Kedo je oproščen?

Oprošteni so: 1) Najemniki zemljišč, ki sami, z lastno družino obdelujejo tujo zemljo, če si tudi o potrebi najemajo tujih delavcev.

2.) Izdelovalke delavskih ročnih del, če delajo doma, ali po hišah ali brez pomočnih delavk.

3.) Mali kmetje, če se med letom pečajo tudi z drugim in razprodavajo svoje izdelke.

4.) Domači obrtniki, ki delajo na račun drugih sami se svojo družino brez delavske sopolmoči. —

5.) Dijaki in dijakinje, ki poučujejo po hišah in tiste osebe, ki si služijo kruh pisateljevanjem, kakor postranski zaslužek.

6.) Postranski zaslužek, ki ne znaša nad 50 gl. na leto;

7.) Osebe, ki izdelujejo obrtniške izdelke sami brez druge pomoči in tole v slučaju, da ti ljudje niso sposobni vzdržavati se z rednim obrtniškim zaslužkom. —

Davčni razredi. Vsi davkoplačalci se porazdeli v 4 razrede: V prvi razred pridejo vsi, ki plačujejo nad 1000 gl. davka; v drugi razred pa oni, ki plačujejo nad 150 gl., a ne više od 1000 gl.; v tretji razred pa se uvrste oni, ki plačuje nad 30 gl., a ne više od 150 gl., in v zadnji, četrti razred, oni, ki plačujejo k večjemu 30 gl. skupnega davka. —

Vsi davkoplačalci enega razreda so združeni v eno davčno skupino. Ves davek se porazdeli najprvo med davčne skupine, in potem še-le se odmeri posamičnim členom skupine, t. j., davkoplačalcem samim.

Kako bodo zračunjevali davke? Davčna oblastnija prve instance porazdeli vse davkoplačalce po dosedanjem plačevanju v davčne okraje in davčne skupine. Ta razdelitev se objavi. — Sedaj bode imel vsaki davkoplačalec rekurirati zaradi opuščenja ali znižanja davka. — V tem se voli davčna komisija. Davkoplačalci vložijo svojo davčno izpoved (Vsakdo naznani svoje dohodke). Zdaj še-le začne davčna komisija svoje delovanje; pregleda tožbe, odpiše „odpuste“ ali zniža ali zviša davek. — Slednjič odmeri davek vsakemu. — To se bode ponavljalo vsako drugo leto. — (Pride še).

„Trž. podp. in bralno društvo“ vabi na izlet, ki ga priredi v nedeljo 20. junija t. l. v Tomaju. Ker pa je treba najeti vozove in pripraviti marsikaj, naprošeni so gg. udje in gosti, ki mislijo se udeležiti izleta, da se prijavijo v društvenih prostorih (Via Stadion št. 19) prej ko je mogoče. Jako zanimiv program veselice, ki se bode vršila v Tomaju, objavimo pravočasno. ODBOR.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ prosi vse dotične ude, ki imajo izposojenih knjig, da bi iste (radi vravnave knjižnice), povrnil vsaj do nedelje, dne 30. t. m. zvečer. Knjižničar.

Nekaj za smeh. Slavna italijanska legija je že ostavila grška tla. Ves svet se jim je že nasmejal tem junakom, a še enkrat bi se gotovo spustil v homeričen smeh, ako bi bil čital našega „Indipendente-a“, ki je zatrdil vso zaresnostjo: Iz v zemlji Italijane je grška vojska kazala jako malo odporne sile. — Da veste torej: oni jedini, ki so strahovali ljutega Turka, so bili — Italijani. Da so pa jedenkrat kar z brzovlakom bežali z bojišča, to je bil le komičen intermezzo v tej najnoveji laški — komediji.

Car v Rimu. Sedaj povdarjajo tudi od oficijozne strani možnost, da car Nikolaj pride v Rim prihodnje jeseni. Določenega pa še ni ničesar.

Voda Beaufort - Spontin

iz vrelna v

Neudorf-u pri Karlovih varih

je najbolja in najzdraveja pijača, ker razven dvojne ogljeneve kisline od magnezije ima v sebi tudi 32% naravnega ogljenevega kislica.

Zastopstvo za Trst, Istro in Primorje

Siegfried Hochwald

TRST — Via Giotto — TRST.

Za družine radi volilnih izgredev zaprtih okoličanov. Iz Mirna je doposlal Anton Drufovka: Drufovka Anton 4 krone. Pavletič Josip, Jakil Andrej, Šinigoj Miha, Šinigoj Anton, Jakil Franc in Gostard Pavletič po 1 krono.

V Lokavcu je nabral J. A. Tomazič:

Hmeljak Franc 4 K., Krkoč Štefan 2 K., Cibej Ernest 1 K. 20 stot.; Vidmar Jože, Tomazič Jan. Rebek Franc, Bolko Frice, Blaško Karl, Blaško V. po 1 Kr., Berbuč Marija, pozneje dobil 1 K.; Bratina Janez, Bevk Franc, Rustja Miha, Neimenovani po 60 stot.; Kovač Avguštin 50 st.; Vonk Franc, Lokar Ivan, Vidmar Janez, Kompara Anton, Slokar Jože, Kompara Janez, Fornazarič Vencelj, Kovač Janez, Kete Franc, Rustja Anton, Neimenovani, Žigon Jože, Kompara Anton, Soban Franc R., Cibej Janez, Črnigoy Filip, Črnigoy Janez, Kovač Štefan Kočevar Franc, Vidic Ida, Kompara Roza, Kompara Lovre, Lokar Andrej, Spacapan Jože, Črnigoy Andrej po 40 stot.; Kompara Janez, Slokar Andrej Slokar Jernej po 30 stot.; Novinec Anton, Lokar Anton, Kovač Jože, Čoha Anton, Nemec Andrej, Hmeljak Jože, Čibej Jože, Kompara Jože, Slokar Anton, Slokar Jože, Neimenovani, Copič Andrej, Kovač Jože, Črnigoy Fran, Lokar Janez, Lokar Anton, Batagelj Franc, Čoha Ana, Lokar Andrej, Slokar Karl, Novinec Janez, Zorn Anton, Soban Anton, Soban Franc, Cvek Alojz, Soban Blaž, Kovač Andrej, Bevk Janez, Valič Anton, Blaško Janez, Kovač Pavel, Soban Valentin, Kovač Mikica, Kovač Vinko, Črnigoy Anton, Soban Leopold, po 20 stot.; Furlan Vladislav, Lokar Valentin in Franc, Neimenovani, Kovač Alojz po 10 stot. in Batič Rudolf 12 stot.

Izvolitev dveh socijalnih demokratov v Galiciji. Socijalni demokratje v Galiciji so prejeli, kakor se poroča iz verodostojnih virov, z Angleškega 80.000 gl. in iz Belgije 30.000 gl. za volitve. In poleg tega je igral važno vlogo tudi judovski denar, kajti judje so bili povsod o volitvah na strani socijalnih demokratov kakor njihovi voditelji in potem se ni čuditi, kako sta zmagala v Krakovu in Lvovu socijalna demokrata na volitvi za državni zbor.

Morala na Ogerskem. Zopet je prišel v Budimpešti na dan škandal, ki priča kakó nizko je zlezla javna morala na Ogerskem. Postala je javna javnost, da je intendant kraljeve opere imel nedovoljenih odnošajev do balerin in da je iste uprav komandiral v narodni kazino, kjer so se baje vršile gnusne orgije.

Aroma in okus razlikujeta najzanesljiveje na živilih med pristnim blagom in ponarejenji, katerih vnanost je proračunjena v varanje. Na to je posebno paziti pri pravi sladni kavi nasproti le prižganemu sladcu, katerega duh in okus postaneta kmalu zoperna. Ime sladna kava gre torej le Kathreinerjevemu izdelku. Po posebnem, danes po vsem svetu pripoznanem prirejanju, dobiva le sladna kava aroma, sličen bobovi, kar jo dela izbornim nadomestilom oziroma dodatkom k bobovi kavi. To potrjuje razna znanstvena preiskovanja prvih avtoritet. Najavtentičneje potrdilo je dalo občinstvo samo o brezprimernih prednostih Kathreinerjeve sladne kave s tem, da vedno rase raba iste v vsakem gospodarstvu.

Tržaške pörtreti.

Piše Anton Zajc.

Mož brez pomena.

Vedno leta okoli; nikdar ga ne dobiš doma, zjutraj odhaja že zgodaj in vrača se še-le pozno v noč. Prvi dan meseca, ko dobiva svoje plačilo, pričakujejo ga pred stanovanjem razni ljudje, kakor n. pr.: čevljarji, krojači in perice.... ali zastoj — njega ni! Vsako jutro si kupuje na „upanje“ tri liste, katere nosi seboj ves dan in če je prišel med Slovence, razgrinja „Edinost“, med rudečkarji čita „Il Piccolo“, med zmernimi Italijani pa „buhštabora“ članke „Mattina“. Ako ideš v Rejan ali v Barkovlje, najdeš ga v gostilni, če se podaš k sv. Andreju, vidiš ga sedeti kje na klopi. Njega dobiš med najpriprostejim ljudstvom in med tržaško inteligence, ki ga sicer prezira, kar pa njega ne moti čisto nič. Njega lahko božaš ali tepeš, hvališ ali grajaš; vsa mu je prav in jednako. Ako ga vrže skozi jedna vrata na plano, prihaja ti skozi druga zopet nazaj. Pred par leti je bil baje tudi izvrsten nasledovalec žensk, kar pa sedaj ni več. Tempi passati. On je vse in nič.... nikjer in povsod.... mož brez pomena!

Preziran značaj.

Postavna in izobražena dama je. Rojena in odgojena med Slovenci; zato pa bi za slovanstvo žrtvovala svojo zadnjo kapljo krvi. Njeni otroci so vzgojeni v strogo-narodnem duhu in kadar je potreba v boj za dom, je ona gotovo v prvih vrstah. O vsaki priliki nabira darove za „družbo sv. Cirila in Metoda“ in nedavno, ko se je v tržaških Slovenkah porodila ideja, da ustanovijo neko podjetje, bila je jedna prvih, ki so se podale na delo ter ni mirovala poprej, dokler se ni uresničila stvar. Ona je uzorna domorodka, ni sebična in ne ošabna, navzlic temu pa ima neko napako, radi katere jo prezirajo neke dame; ta njena napaka pa obstoji v tem, da nima — bogastva. Vendar pa, kljub svoji neimovitosti, koristi več narodu, nego marsikatera imovita Slovenka.

Dá, prezirana je, toda ko bi imeli mi mnogo takih žen, kmalo bi se naš rod ponosno postavil na lastne noge.

Pretirano samoljubje.

Velik mož in velik sebičnež. Če govori, kriči in maha z rokami, kakor čednik na vaškem pašniku; za narod pa žrtvuje vse svoje moči, toda le tedaj, kadar je v korist njegovemu žepu. V družbi hoče imeti vedno prvo besedo, dela se jako učnega in izobraženega, na srečo pa se večkrat le — blamira. Rad pripoveduje, kako da je že sodeloval pri raznih listih ter spisal jedno knjigo, obsegajočo celih osem (!) strani; ljudje pa, ki ga poznajo, pravijo, da je njegovo govorjenje le pretirano in samohvalje. Ko ide po ulici, dviguje glavo ter poželjivo pogleduje za mimoidočimi ženskami, akoravno ima doma brhko zakonsko polovico, s katero pa govori le italijanski. Če ga srečaš in ako nisi njegov poseben poznanec, te pogleda prezirno, kakor bi hotel reči: „Kaj boš ti, reva, proti takemu duševnemu velikanu, kakor sem jaz... Nisi mi niti do ledij“. Kamorkoli zaide, povsodi hoče biti prvi, v vsako stvar mora vtakniti svoj nos, dasi si je nakopal že mnogokatero nepriklado radi te, prirojene mu vsiljivosti.... Kaj hočemo, tak je in tak ostane vse žive dni!

Najnovejše vesti.

Dunaj 24. (Zbornica poslancev.) Podpredsednik Abrahamovič naznanja, da predsednik Kathrein ni mngel priti v sejo, ker se ne počuti dobro. Potem se je toplimi besedami spominjal umrlega posl. Hofbauerja. Podpredsednik Abrahamovič je naznanil, da misli nekatere stareje vladne predloge izročiti proračunskemu odseku. Poslanec Gross pa je naprosil, naj se prvo čitanje teh predlog vrši v plenumu in naj se iste postavijo na dnevni red prihodnje seje. Podpredsednik je odgovoril, da hoče ustreči prvi želji; glede druge želje pa je na predsedništvu, da odloči. Na to so se jele čitati peticije. Posl. Hohenburger je zahteval, naj se doslovno prečita peticija mesta graškega zoper jezikovne naredbe in da se ista vsprejme v stenografski zapisnik ter da se po imenih glasuje o tem predlogu. Podpredsednik je dal prečitati peticijo. Predlog za glasovanje in uvrščenje v stenografski zapisnik je bil podprt zadostno.

Kaneja 23. Danes zjutraj so odšli zadnji grški vojaki.

Atene 24. Vlada je odgovorila na prijavo Edhen paše radi direktnih pogajanj, da Grška nima povoda direktno pogajati se, ker je vlastim povedala svoje interese.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.45 7.46 Pšenica za maj-juni 1897 7.83 do 7.85 Oves za jesen 5.30—5.32. — Bž za spomlad — — — — — Koruza za maj-juni 1897 3.62-3.64 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kilo. 8.25 8.30 od 80 kil. f. 8.35—8.40, od 81. kil. f. 8.40 8.45 „ od 82 kil. for. — — — — — Jesmen 5. — 8. — prosa 5.75—6.20.

Pšenica: dobre ponudbe, povpraševanje bolje, trg stalen. Prodalo se je 24000 met. st., cena 10 nč. dražje. Vreme: nestalno.

raga. Nerastirani sladkor for. 11.67 do — — — — — Novi po f. 11.70.

Praga. Centrifugal lo. novi, postavljuje v Trst s carino vred odpošiljatelj pravej f. 32. — — — — — Conca. 34. — — — — — Čelivorni 84. — — — — — 34.25 V glavosodih 38-50 Jako stalna robe primanjkuje.

Havro. Kava Santos good average za maj 47. — za september 48. — — — — — mirno.

Hamburg. Santos good average za maj 38. — za september 32.75, za december 39.50 za marc 40. — — — — — mirno.

Dunajska borza 21. maja 1897.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.95	102.05
„ „ v srebru	102. —	102. —
Avstrijska renta v zlatu	123. —	122.80
„ „ v krouah	100.85	100.85
Kreditne akcije	362.80	362.25
London 10 Lst.	119.55	119.50
Napoleoni	9.52	9.52
20 mark	11.72	11.72
100 Itali. fr.	45.45	45.40

Zobobol olajšujejo
zobne kapljice lekarnja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)

katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k
Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje
Štefanije
Steklenica velja 20 kr.

VŽIGALICE IN SVINČNIKE

družbe sv. Cirila in Metoda

prodaja

tobakarnar L AVRENČIČ

na trgu pred vojašnico, hšt 1.

Koncipljenta

veščega slovenskemu in laškemu jeziku, vsprejme takoj dr. Otokar Rybař, odvetnik v Trstu, Via S. Spiridione št. 3.

Pozor na brate Ribarič!

Podpisani je odprl v svoji hiši krčmo, ul. Porta, 1, uhod ul. Conti, za Holtom. Toči pristna črna in bela vina istrska in dalmatinska I. vrste. Drži pivo Dreherjevo v sodčkih in steklenicah. Kuhinja je izborna, vedno z jedili preskrbljena. Postrežba je točna. Strankam dadó se kosila in večerje. Oddaje se vino tudi na dom v sodčkih po 28 l. — po dogovoru. Nadejaje se mnogobrojnih posetov od strani sorojakov, zahvaljuje se prav srčno njim udani

Mihovil Ribarič.

OLJE.

Pošilja se od
5 litra naprej
in na debelo.

Pošilja se od
5 litrov naprej
in na debelo

Acquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

Ima se veliko korist in velik trud se priprava, ako se poslužuje pri l. spediciji in slov. firmi za olje, kis in mlo. Postrežba je točna, hitra in vrči so tralni. Prevzemajo se pošiljave za celo Primorsko, Kranjsko, Štajersko in Trst prosto na dom, ostavši vré na domu brez are. Jedilno olje l. 28 nč., fino 32—36 nč. l., finejše 40 namizno pol fino po 44—48 namizno fino po 52—56 in 60 nč. l., ekstrafino 64—72 nč. l. — Kis vinski in ciperski po jako nizki ceni. Mlo kuhinjski 18 nč. K., fino 24. finejše 26—28 nč. K. Velika zaloga mila (žajfe) za toaleta po zmernih cenah. Udani Anton Širca

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju.)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:

6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj.
Lokalni vlak ob praznikih

2.15 popol. v Divačo.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divačo.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divačo.

(Južna železnica (Postaja južne železnice.)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verona.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.25 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v Kormin.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürzschlaga.
Lokalna vlaka ob praznikih:
2. — „ v Gorico, Kormin, Červinjan.
4.25 „ v Nabrežino.

Tedenski vlak:

7.50 popol. (sreda) ekspres v Ostende.

DOHOD:

6.55 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak v Dunaja.
10.25 „ poštni vlak v Dunaja, zveza z Reko.
10.37 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak v Dunaja.
7.45 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.30 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.58 „ brzovlak v Dunaja zveza z Reko.
Lokalna vlaka ob praznikih.

10.50 popol. v Nabrežino.

11.25 „ iz Kormina, Gorico, Červinjan.

Tedenski vlak.

9. — predp. (sreda) ekspres iz Ostende.